

[Schovelin.]

endte med Vedtagelsen af den nuværende Grundlov i 1915. Nu skulde det dog være saaledes, at man lærte af Englænderne, at enhver Forfatning i sig selv er brugelig, og at det, det gælder om, ikke mindst i vore Tider, da saa store sociale og økonomiske Problemer skal løses, er at tage fat paa disse og undgaa de ufrugtbare store Kampe. Det antager jeg ogsaa ligger nær for den nuværende Statsminister, da jeg ser i „Social-Demokraten“s Pinseartikel, at han har faaet Vælgernes Mandat til „at forny et Samfund, som ligger knuget og ramt af et lammende, udviklingsfjendsk Styre“. Overfor den store Opgave maa det siges, at det vilde være det eneste rigtige at tage fat paa den. Der vil blive Arbejde nok, uden at vi paa ny skulde kastes ud i Forfatningsstrid.

Vender vi os til Landstingets Stilling overfor Finansloven, vil man se, at paa dette ene Punkt er der ingen Ligeberettigelse, idet Grundloven udtrykkelig har fastsat, at Finansloven og dertil svarende Bevillingslove skal behandles „først“ i Folketinget. Deraf følger jo, at Folketinget faar en overvejende Indflydelse paa Finanslovens Detailbehandling. Landstingets Opgave overfor Finansloven er imidlertid fastsat gennem de forskellige Vedtagelser, Drøftelser og Udtalelser, som er faldet i de forløbne Aar. Den er, som det er blevet udtrykt, at vaage over „Finanslovens Renhed“, at sørge for, at der ikke bliver „lovgivet paa Finansloven“. Begge disse Vendinger er blot højtidelige Udtryk, i Virkeligheden, for det simple og klare, at Finansloven alene skal være det, som den ifølge sit Væsen er, og altsaa ingen Vilkaarlighed kan indeholde overfor den bestaaende Lovgivning, men netop maa være i nøjeste Overensstemmelse med denne.

Som vi alle ved, er dette imidlertid højt uegentligt Tilfældet overfor *Forsvarslovene*. Forsvarslovene er organiske Love, Danmarks Forsvar en Organisme, og man kan ikke vilkaarligt igennem Finansloven røre ved denne Organisme, uden at man — og det er jo i denne Sammenhæng det, det kommer an paa — derved krænker selve Finanslovens Væsen, altsaa derigennem kalder paa Landstingets Opgave til at holde fast ved Finanslovens Væsensjendommelighed.

I 1925 forelaa jo en tilsvarende Situation, og den 24. Marts 1925 ved Finanslovens første Behandling udtalte da ogsaa Ordføreren for Venstre, vor daværende Kollega, Ejsing, at Landstinget har Medbestemmelses-

ret og baade formelt og reelt Ret til at foretage Ændringer, hvilket han netop udtalte med Hensyn til Forsvarslovene, angaaende hvilke den daværende nye Regering havde stillet Forslag om væsentlige Nedsættelser; han fortsatte, at

„det stadig var hævdet fra Landstingets Side, at Finansloven skal holde sig til det rent finansielle og ikke gaa til at forandre bestaaende Love“;

ja, han gik endogsaa saa vidt at sige, at hvis Landstinget ikke holdt herpaa, saa vilde det i Virkeligheden gøre sig selv overflødig og aabne Vejen for, at man overhovedet kunde føre al Lovgivning ind paa Finansloven. Og nu kommer det højst interessante, nemlig dette, at efter at Venstres Ordfører havde udtalt sig saaledes, saa viste den daværende Statsminister — akkurat den samme som den nuværende — med Indignation den Paastand tilbage, at Regeringen skulde ville ændre de militære Love paa Finansloven. „Nej“, sagde han,

„der er Udgifter, hvis Afholdelse udsættes, Udgifter, der er hjemlet ved de bestaaende Forsvarslove, og om hvilke man ved Forslagene paa Finansloven siger, at de behøver ikke just at afholdes paa det Tidspunkt, der oprindeligt var tilsigtet, men kan udskydes for dette Finansaaars Vedkommende“;

og han fortsætter:

„Der er aldeles ikke Tale om nogen Lovændring eller Lovgivning paa Finansloven“.

Og da Forsvarsministeren — akkurat den samme, som vi har til Forsvarsminister i Dag — kom op paa Talerstolen, saa sagde han:

„Det, at man for et enkelt Aars Vedkommende ønsker at gaa frem i en lidt langsommere Gangart, ændrer ikke ved Militærlovene; de kan gennemføres paa fuldt forsvarlig Maade, selv om man et enkelt Aar ikke anvender saa store Beløb som dem, det her drejer sig om.“

Altsaa, saa stærk var i Virkeligheden Stillingen fra Landstingets Side, da man gennemtvang sine Ændringer for ogsaa det paagældende Aar at faa Forsvarslovene til at give det til dem svarende finansielle Udtryk paa Finansloven, saa stærk var Stillingen, at man fra selve det Ministeriums Side, der da søgte at rokke dem, om jeg saa maa sige, veg tilbage for at hævde, at noget modsat skulde kunne være tilsigtet. Det er da ogsaa nøjagtigt den samme Stilling, vi nu staar i. Paa afgørende Punkter — og vi ved jo alle hvilke, nemlig de Punkter, med Hensyn til hvilke det Parti, jeg har den